

YLÄSÄLI

2014

3

Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

"MISSÄ HERRAN HENKI ON,
SIELLÄ ON VAPAAUS."

YLÄSALI

2014 - 3

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5
Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Sähköposti

falcoprofil@bredband.net

Toimituskunta

Ari Laitinen
08-756 80 48
Vieno Piironen
0171-534 02
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net

Taitto

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Sinikka Mäkivierikko

Teksti

2 Kor. 3:17

Kotisivu:

www.ylasali.se

MAKSUT ULKOMAILTA

Kansainvälinen tilinumero IBAN (kirjoitetaan **ilman**
sanavälejä): SE82 9500 0099 6026 0194 6615
BIC: NDEASESS
Maksun saaja: Stockholms Finska Adventförsamling
Osoite: Olof Palmes g. 25, 1 tr, 111 22 Stockholm
Maa: **Sverige** Tiedonantoihin: **YLÄSALI**

VANHA KILPAILU YS 2014-2

Seurakuntien kirjeiden (Ilm. 2:1 - 3:22) oikeat osoitteet (su-
luissa viimeksi annettu ”väärä” osoite):

- A. ΕΦΕΣΟ (Filadelfia) (Ilm. 2:7).
- B. ΣΜΥΡΝΑ (Tyatira) (Ilm. 2:11).
- C. ΠΕΡΓΑΜΟΝ (Efeso) (Ilm. 2:17).
- D. ΤΥΑΤΙΡΑ (Pergamon) (Ilm. 2:26-28).
- E. ΣΑΡΔΕΣ (Smyrna) (Ilm. 3:5).
- F. ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ (Laodikea) (Ilm. 3:12).
- G. ΛΑΟΔΙΚΕΑ (Sardes) (Ilm. 3: 21).

Määräaikaan mennessä *Maria Iivainen* ehti lajitella pos-
tin uudestaan. Onnittelut!

UUSI KILPAILU YS 2014-3

**Seitsemälle seurakunnalle (Ilm. 2:1 - 3:22) osoitettujen
kirjeiden lähettäjä esittelee itsensä: NÄIN SANOO...**

1. hän, jolla on oikeassa kädessään seitsemän tähteä ja
joka käyskentelee seitsemän kultajalkaisen lampun kes-
kellä (Ilm. 2:1).
2. ensimmäinen ja viimeinen, hän, joka oli kuollut, mutta
heräsi eloon (Ilm. 2:8).
3. hän, jolla on kaksiteräinen, terävä miekka (Ilm. 2:12).
4. Jumalan Poika, jolla on silmät kuin tulen liekit ja jonka
jalat välkehtivät kuin hehkuva pronssi (Ilm. 2:18).
5. hän, jolla on Jumalan seitsemän henkeä ja seitsemän
tähteä (Ilm. 3:1).
6. Pyhä ja Tosi, Daavidin avaimen haltija, hän, jonka
avaamaa ovea ei kukaan sulje, hän, jonka sulkemaa ovea
ei kukaan avaa (Ilm. 3:7).
7. Aamen, uskollinen ja luotettava todistaja, Jumalan luo-
makunnan alku (Ilm. 3:14).

KYSYMYS: Keneltä/Keiltä kirjeet ovat? Perustelet!

Vastaukset **30.11.2014** mennessä osoitteella:

YLÄSALI

Olof Palmes gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

sähköpostina: falcoprofil@bredband.net

Seinäkoukku

Törmäsin äskettäin varsin erikoiseen rukoukseen: ”Herra, tee minusta seinäkoukku, johon voidaan kiinnittää jotakin. Ripusta siihen sitten kuva Sinun suurenmoisista kasvoistasi, että elämänmatkan kulkijat pysähtyisivät ja näkisivät kuvasta huokuvan rakkauden, joka ei himmene, ja kirkkauden ja armon. Ja auta minua olemaan vain se seinäkoukku, joka pitää Sinun kuvaasi paikallaan.”

Liikkuessamme eri puolilla Ruotsia ympärillämme on äskettäin ollut varsinainen kuvagalleria – onhan ollut vaali-julistusten aika. Eri poliitikkojen kuvat ovat olleet esillä, jotta pysähtyisimme

FOTO: SINIKKA & MÄKIVIERIKKO

Yksityiskohta Balingstan kirkon kattomaalauksesta (Uppland).

katsomaan niitä ja lukemaan niihin kirjoitettuja julistuksia. Mutta huokuuko näistä hekilökuvista ja julistuksista rakkaus, kirkkaus ja armo? Joudumme vastaamaan tähän kysymykseen kieltävästi.

Sitä vastoin Raamatun esittämästä Vaapahtajan kuvasta, hänen elämästään ja teoistaan, heijastuvat juuri nuo yllämainitut seikat. Hänen julisteessaan on teksti: ”Niinkuin Isä on rakastanut minua, minä olen rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessaani.” ”Armosta te olette pelastetut.”

Hyvä Lukija! Emmekö siksi teekin elämämme parhaimman valinnan äänestämällä Hänet elämämme johtajaksi! Yhtykäämme mekin tuohon pyyntöön saada tässä pimentyvässä maailmassa olla seinäkoukkuina, johon voidaan kiinnittää kuva hänestä, joka rakastaa ihmistä niin paljon!
– Eeva-Liisa Vihermä

KUVA: SINIKKA & MÄKIVIERIKKO

Huuda minua avuksi hädän päivänä. Minä pelastan sinut (Ps. 50:15). Sinä viet minut turvaan, kalliolle, jolle itse en jaksaisi nousta (Ps. 61:3).

Mayday, Pan-Pan

M/S Estonia upposi yöllä 27-28.9.1994. 989:stä laivalla olleesta 137 pelastui.

Kukaan ei olisi pelastunut, ellei ketään olisi tullut apuun. Ketään ei olisi tullut, ellei Estonia olisi ilmaissut olevansa hädässä. Kansainvälinen hätäkutsu *mayday* (ransk. *m'aider*; Venez *m'aider* – tule ja auta minua) on ollut käytössä vuodesta 1923 lähtien. Hälytettäessä sana tois-

tetaan kolme kertaa: *mayday, mayday, mayday*. Sen jälkeen kutsuja toistaa kolmesti lähettäjän (esim. Estonia) nimen, antaa tarkan sijainnin (esim. leveys/pituusastekoordinaatit), selostaa, mikä on hätänä ja kertoo, mitä apua tarvitaan.

*Mayday*tä saa käyttää vain erittäin vakavassa tilanteessa, johon yleensä liittyy välitön hengenvaara (väärä hälytys on monissa maissa rangaistava rikos). *Jokainen*, joka *mayday*-kutsun kuulee, on velvollinen auttamaan viipymättä.

Hätätapauksissa, joissa suoranaista hengenvaraa ei ole, käytetään ilmaisua *pan-pan* (ransk. *panne*, rikki, särkynt). Sekin toistetaan kolmesti: *pan-pan, pan-pan, pan-pan*, sitten seuraa tunnistetiedot, sijainti ja ongelma (konerikko, polttoaine lopussa, sairauskohtaus tms).

Kun vaarassa oleva itse ei pysty kommunikoimaan, vaan hätäviestin välittää joku muu hänen puolestaan, hälyttäjä antaa *mayday, mayday, maydayn* jälkeen omat yhteystietonsa, ilmoittaa, että kyseessä on *mayday relay* ja kertoo sitten, kuka, missä ja mitä apua tarvitsee. – SM

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

Suomen Kristillinen Yhteiskoulu SKY, ex-Toivonlinna. Virsien laulaminen sallittu!

Virsisota

Saako Suvivirttä laulaa koulussa? Ke-väällä 2014 asiasta syntyi poikkeuksellisen vilkas keskustelu, johon eduskunnan perustuslakivaliokuntakin puuttui. Keskustelun käynnisti oikeuskanslerille uskonnonvapauden näkökulmasta tehty kantelu. Erityisesti kuohuntaa aiheutti apulaisoikeuskansleri **Risto Puumalaisen** vastaus kanteluun. Hänen kannanottonsa (*Uskonnonharjoitus kouluissa*) osoittautui laajaksi uskonnonvapausratkaisuihin nojautuvaksi asiakirjaksi. Se sai ottamaan virsikirjan esiin ja lukemaan Suvivirren huolellisesti.

Virressä laulaja samaistuu seurakuntayhteisöön ”Herran kansaan” (ei kouluyhteisöön) ja laulaa kristinuskon keskeisintä sisältöä Jumalasta Luojana, Jeesuksesta, Pyhästä Hengestä, Jumalan sanasta. Laulaja kiittää Jumalaa ja Jeesusta ja rukoilee sekä osana seurakuntaa että yksilönä kohdalleen aineellisen hyvän lisäksi Pyhän Hengen virvoitusta, armon lahjoja ja Jumalan sanan siunauksia.

Kantelun tehnyt vapaa-ajattelija sekä apulaisoikeuskansleri ovat päätyneet mielestäni ainoaan oikeaan tulkintaan virren sisällöstä: se on tarkoitettu uskonnon harjoittamiseen.

Perustuslakivaliokunta suivaantui tästä johtopäätöksestä, kierrätti Suvivirttä hetken perinnekorissa, ja katso: virsi muuttuikin sisällöltään uskontoneutraaliksi. Toisin sanoen oppilaat virttä laula-

essaan saavat jättää luetun ymmärtämiskykynsä käyttämättä ja olla ajattelematta virren sisältöä.

Valiokunnanjäsenistä suurella osalla on akateeminen tutkinto, kahdella peräti teologinen, joten on uskallettu epäillä uskonnollisenkaan tekstin luetun ymmärtämiskykyä valiokunnassa. Yritän etsiä muita syitä Suvivirren sallimiselle kouluissa.

Seuraavaksi mieleen tulee poliitikoille tyypillinen populismi. Tätä tukevat apulaisoikeuskanslerin päätöksen johdosta nousseet reaktiot mediassa. Perustuslakivaliokunnan julkisuuteen antamat kommentit ovat saman suuntaisia.

Valiokunnan päätöksen leimaaminen populistiseksi ei olisi sille kunniaksi, joten siirryn kolmanteen vaihtoehtoon, kysymykseen siitä, miten valiokunta käsittelee uskonnon ja sen harjoittamisen.

Mikä on uskonnonharjoitusta?

Perustuslakivaliokunta on ottanut Suomessa ylimmän tuomarin roolin määrittäessään, mikä on uskonnonharjoitusta. Sen perusteluista voidaan vetää aika merkillinen johtopäätös: uskonnonharjoitus, kunhan sitä on jatkettu riittävän kauan, muuttuu perinteeksi ja neutraloituu vapaaksi uskonnollisesta sisällöstä.

Sana ’perinne’ tai ’kulttuuriperintö’ on tämä taikasauva. Ajattelutapa ei ole ominaista vain perustuslakivaliokunnalle. Se tuntuu olevan aika yleistä. Eduskunnan oikeusasiamies arvioi päätöksessään 5.1.1989 puolustusvoimien paraatiin sisältyvän lyhyen jumalanpalveluksen lähinnä symboliseksi, historiallisilla perinteillä selittyväksi muodollisuudeksi, jota ei ole pidettävä uskonnonharjoituksena.

Oikeusministeri **Anna-Maja Henrikssonin** mukaan Suvivirttä ei saa piilottaa, se kuuluu yhteiseen kulttuuriperintöön. Suomen luokanopettajien yhdistyksen kanta: ”Näpit irti perinteistä!”

Kaikkea tätä vapaa-ajattelijat – aiheellisesti – hämmästelivät: ”Missä vaihees-

sa virrestä on tullut muuta kuin uskonnon harjoittamista?” (Yle 27.5.2014). Ihmetystä herättää myös eräs ev.lut. kirkon hallintovirkailijan lausunto, jonka mukaan perustuslakivaliokunta on tehnyt viisaan linjauksen uskonnollisista tilaisuuksista kouluissa. Tulee mieleen vanha, jesuiittoihinkin yhdistetty lause: ”Tarkoitus pyhittää keinot.”

Vanha Nykysuomen sanakirjani määrittelee uskonnon: ”Ihmisen suhde Jumalaan tai yleensä yli-inhimilliseen, mikä ilmenee luottamuksena, kunnioituksena ja palvontana.” Tätähän Suvivirttä laulettaessa tehdään.

Ironista virsikiistassa on se, että vapaa-ajattelijat ovat huolissaan siitä, miten pintapuolinen käsitys kirkon jäsenillä on uskontoonsa liittyvistä hartausosioista.

Uskonto ≠ kirkko ≠ valtio

Neljäntenä syynä perustuslakivaliokunnan päätökseen voi olla haluttomuus/kykenemättömyys soveltaa uskonnonvapauden positiivisia (oikeus harjoittaa uskontoa) ja negatiivisia (oikeus olla harjoittamatta uskontoa) periaatteita valtion, uskonnollisen yhteisön ja yksilön keskinäisissä suhteissa.

Koulumaailmassa oli jo 1860-luvulla kansakoululaitoksen suunnittelijan ja toteuttajan, **Uno Cygnaeuksen**, ja **J. V. Snellmanin**, välillä erimielisyyttä uskonnollisen kasvatuksen asemasta opetussuunnitelmassa. Snellmanin mielestä kasvatusta, etenkin uskonnollinen, kuului perheen tehtäviin, yhteiskunnan tuli huolehtia opetuksesta.

Snellman tosin myönsi: ”Kaikkeen tähän kuitenkin vaaditaan, että perhe-elämä on todella siveellistä ja rakastavaa” (Valtio-oppi). Cygnaeuksen mielestä perheet eivät olleet tähän valmiita – ja oli siinä tietysti oikeassa. Cygnaeus voitti kiistan ja papismiehenä liitti uskonnollisen kasvatuksen opetusohjelmaan.

Snellman puolustaa uskonnonvapautta kristillisen kirkon omista periaatteista käsin. ”Kristillisen kirkon piirissä on us-

konpuhdistus hankkinut yksilölle täydellisen ajatuksenvapauden uskonasioissa, niin että vain usko, yksilön oma vakaus on todistuksena opin totuudesta. Tästä syystä protestanttinen valtiokirkko, jonka oppia pidetään yllä lain voimalla, on ristiriidassa uskonpuhdistuksen periaatteen kanssa. - - Valtion sisäinen voima ja sen riippumattomuus kirkosta on siis ainoa sääntö sille, milloin täydellisen oppillisen vapauden on päästävä valtaan uskonasioissa.” (Valtio-oppi).

Kansainvälisen adventtikirkon kanta seuraa tässä Snellmanin ajattelutapaa: uskonnonopetus ei kuulu yhteiskunnalle, vaan kodille ja seurakunnalle. Johdonmukaisena seurauksena tästä on seurakuntamme vahva lapsi- ja nuorisotyö sekä laajan kouluverkoston ylläpito kaikkialla maailmassa. – Joel Niininen

Riittääkö se, että tar-koittaa parasta, tuntee tekevänsä oikein, tahtoo hyvää ja luulee edistävänsä Jumalan asiaa, jos itse menettely on vastoin Jumalan selvää sanaa?

Katolinen kirkko katu-juutalaisten koh- telua. Saksa myöntää natsijulmuudet ja yrit- tää hyvittää niitä. Espanja tarjoaa kansa- salaisoikeuksia 1492 karkotettujen juu- talaisten jälkeläisille (”Sephardic Jews invited back to Spain after 500 years”, BBC 6 March 2013). Kommunismin uhreilta (n. 94 milj.) ei ole pyydetty anteeksi. ”Jumalan sanan ja oman todistuksensa tähden” tapettuja tulee koko ajan lisää. Milloin surmattu- ja on ”täysi määrä” ja Valtias, Pyhä ja Tosi, ”lausuu tuomionsa” (Ilm. 6:9-11)?*

*) Lähde: S. Courtois: *Kommunismin musta kirja*

”Herra kostaa palvelijoittensa kuoleman” (5 Moos 32:43). ”Jumala hankkii oikeuden valituilleen” (Luuk. 18:7).

Oi, kallis Suomenmaa

KUVA: SINIKKA MAKIVERIKKO

”Seitsemänkymmentä on vuosiemme määrä, tai kahdeksankymmentä, jos voimamme kestää” (Ps. 90:10). Onko rauhan laita samoin? Sodassa kaikki ovat häviäjiä ennen kuin laukaustakaan on ammuttu. Toissa vuonna, ennen Ukrainan kriisiä, varustelumenot maailmassa olivat 1 750 000 000 000 USD (= 12 663 525 000 000 SEK, = 1 414 987 000 000 €). Entä sitten, kun kaikki puolustusbudjetit on uusittu?*

*) Lähde: Loviisan Rauhanfoorumi 2014/Tukholman Rauhan tutkimuslaitoksen SIPRI:n raportti?

ASELEPO SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON VÄLILLÄ 70 VUOTTA SITTEEN (SYYSK. 1944) ei suonut Suomelle lepoa: Lapin sota saksalaisia vastaan jatkui 27.4.1945 saakka. Viimeinen erä sotakorvauksia Neuvostoliitolle lähti syyskuussa 1952. (Suomi oli muuten ainoa maa maailmassa, joka maksoi sille määrätty sotakorvaukset.) Nyt maksetaan Venäjän ja Ukrainan välisen ”epäsodan” sotakorvauksia (talouspakotteet). 70 rauhan vuotta on kuitenkin kiitollisuuden aihe. – SM

”Ihmeellinen kansa”

Sodan ja sotakorvausten Suomessa adventtiherätys eteni vauhdilla. Varkauden adventtikirkon vihkiäisistä 10.11.1955 evankelistä **Elsa Luukkanen** totesi: ”Nämä olivat neljännet kirkon vihkiäiset, joissa me, Aino [Lehtoluoto] ja minä, saimme toimia isäntinä ja emäntinä.”

Samana vuonna oli meneillään Adventtikirkon vanhainkotiprojekti. Elsa oli luvannut hoitaa varojen keräyksen seurakunnissa eri puolilla Suomea.

”Hiukan vapisevin sydämin lähdin matkalle syyskuun 1. päivänä.-- Tiesin, että tähän kansaan oli vedottu niin monenlaisissa asioissa eikä ollut petytty. Mutta miten tällainen uusi asia saisi tämän kansan liikkeelle tällaisena ajankohdana? Kun olin toista kuukautta kiertänyt seurakunnasta toiseen, tiesin jo vastauk-

sen kysymyksiimme. Tämä kansa on ihmeellinen kansa, ihmeellisin koko maailmassa!” ”Toukokuun lopussa 1956 vanhainkoti vihittiin tehtävänsä.”

Tampereen Aitolahdessa sijaitsevaa **Nurmikotia** on sittemmin laajennettu. Se tarjoaa nykyisin vuokra-asumista, palveluasumista ja tehostettua palveluasumista.

Lähes päivittäin on Ruotsin lehdissä ”kauhukertomuksia” vanhustenhoidosta. Kaukaa viisas Jumala antoi adventtikansalle näkemyksen tästä tarpeesta. Hanke oli myös **Arvo Arasolan** sydämellä. Itse hän ei vanhainkotia koskaan tarvinnut (kuoli 48-vuotiaana autokolarissa 10.4.1955). Mutta hänen nimeään kantavaan muistorahastoon oli 29.4.1955 mennessä (vajaassa kolmessa viikossa) kertynyt 1,8 miljoonaa silloista markkaa.

”Ihmeellinen kansa” jälleenrakensi maan ja rakensi sen ohella vähän taivastakin maan päälle – vanhuksille, jotka ovat iltarauhansa ansainneet. – SM

Lainaukset kirjasta Olavi Rouhe: *Laulu armosta. Elsa Luukkanen muistelelee*, s. 120-121. Kirjatoimit.

Langenskjöld-suvun vaakuna.

Kveekarien ”Elsa Luukkanen”

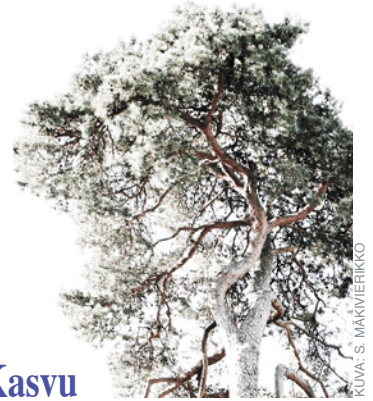
Greta Langenskjöld (1889-1975), kirjailija ja pedagogi, syntyi Pietarissa, kävi koulua ja tuli ylioppilaaksi Viipurissa 1906, suoritti fil. kand. tutkinnon 1911 Helsingissä, toimi ruotsin, uskonnon ja historian opettajana sekä tyttökoulun (Svenska privata läroverket) rehtorina 1925-1959.

Uskonnollisten kirjoitusten (*Levande tro*) ja runokokoelmien (*Dikter* 1912, *Dikter II*, 1915, *Dagrar* 1917, *Samklang* 1922, *Undret* 1923, *Genom mörkret* 1942) lisäksi hän kirjoitti **Paul Nicolayn** elämäkerran.

Greta oli kristillisen rauhanliikkeen aktivisti, uskonnolliselta vakaumukseltaan kveekari. Kveekarien ”Elsa Luukkanen” teki paljon hyväntekeväisyystyötä etenkin Venäjältä tulleiden pakolaisten hyväksi ja oli myös perustamassa vanhainkotia heitä varten. Koska monet emigranteista olivat ortodokseja, **Kanervakodiksi** risitty laitos toimi ortodoksikristillisyyden hengessä. Nykyisin Kanervakoti palvelee yksityisenä hoivakotina Espoossa.

Victoriastiftelsen (1953), jonka perustajajäseniä Langenskjöld oli, tukee yhä ruotsinkielisten tyttöjen koulutusta jakamalla stipendejä noin puolen miljoonan euron arvosta vuosittain. Omaa perhettä aatelisneidillä ei ollut, mutta Langenskjöldin aatelissukua elää edelleen sekä Ruotsissa että Suomessa. – SM

Lähde: Svenska Litteratursällskapet i Finland/Nelly Laitinen; Wikipedia: mm. Victoria Laurell, Victoriastiftelsen

KUVA: S. MAKIVIERIKKO

Kasvu

Joka ainoa vuorella mänty oman muotonsa omistaa. Se on kasvanut kourissa myrskyn, sitä tuulokset tuivertaa.

Tuolla muuan varsin hennoin maata vasten painautuu. Kovan kallion kyljestä oksat ikivihreinä kurkottuu.

Eräs oksansa samaan suuntaan kuin rukoillen kohottaa. Toinen vääntynein, käyrin varsin vuorenpaikkoa muistuttaa.

Hongan mittaa ei saavuttaa saata monet pienoiset männyt nuo. Mutta murretut, käyrät varret kaipuun sidotun ilmituo.

Kevyt kantaa on kohtalonsa tuon solakan, huojuvan puun, ja huoleti huminoida joka tuulien lauleluun.

Yksi ainoa ehkäpä siellä kuin kuningas suora on vain, joka ylväänä kruununsa kantaa, kohden taivasta kohottain.

Joka ainoa vuorella mänty oman muotonsa omistaa. Se on voitettu kamppailussa vastaan myrskyä, maailmaa.

Ja kenpä sen tuomita voisi, kumman voitto on kauniimpi: sen suoran vai murretunko, joka vuorella kamppaili.

– Greta Langenskjöld
Suom. Herta Osola

KUVA: SINIKKA MAKVIERIKKO

Latvian pääkaupunki, Riika. 108 m korkea ”Stalinin hammas” (virall. ”Neuvostoliiton talonpoikien ja työläisten lahja Latvian kansalle”, rak. 1953-56), on raateleva muisto ”ystävyydestä” (1944-1991), jota latvialaiset kutsuvat miehitykseksi.

”Muistakaa kahleitani”

Syyskuussa 2014 Ruotsin kruununprinsessa Victoria totesi Riian KGB:n entisessä päämajassa käydessään: ”On vaikea hengittää.” Ahdistavaa on myös neuvosto- ja natsiterroria esittelevässä Miehitysmuseossa. Museosta pääsee pois. Mitä on elää rautaesiripun takana? Alla välähdyks Romaniasta vv. 1989/1990. Suomessa 1990 vierailut, tuolloin 19-vuotias nuorukainen kertoo:

Razvan Radut: Meillä on ollut tosiaan vaikeaa viime vuosina. Olemme kokeneet jatkuvaa ruokapulaa ja kaupat ovat olleet lähes tyhjiillään. En ole edes nähnyt banaaneja puoleen vuoteen. Jos tahtoita maitoa, sinun piti jonottaa aamu kolmesta maitokaupan ulkopuolella, ja jos sinua onnisti, sait maitoa, josta 2/3 oli vettä.

Craiovassa jouduin keskelle mella-kointia ja kansanjoukkojen liikehdintää. Kotini lähitöillä sijaitsee vankila. Siellä pidetään monia poliittisia vankeja. Seurasin, kuinka väkijoukot marssivat vankilan ulkopuolella ja vaativat useiden vankien vapauttamista. Tästä seurasi yhteenottoja sotilaiden, Securitatien, väkijoukon ja poliisin kesken. Huudot: ’Alas Ceaușescu!’ kaikui varsinkin joulukuun 22-30. päivien [1989] välisenä aikana.

Vallankumous on kytenyt Romaniassa jo vuosikautia. Nyt tuli vain sopiva hetki. Timișoaran kaupungin asukkaat toimi-

vat joulukuisten tapahtumien aloittajina. Veljeni oli juuri silloin siellä ja näki, kuinka 500 000 ihmistä oli ahtautunut kaupungin kaduille, marssi eteenpäin ja huusi: ’Jumalaan me turvaamme! Jumalaan me luotamme!’ Ceaușescu ja Securitatien joukot uhkasivat timișoaralaisia rangaistustoimenpiteillä. Terroristiryhmät tekivät iskujaan. Kauppoja ryöstettiin. Kaduilla käytiin kiivasta taistelua Ceaușescun Securitatien joukkojen ja Kansallisen Pelastuksen Rintaman joukkojen välillä.

Craiovassa toista [adventti]kirkkoa on rakennettu jo vuosia. Aina kun olemme edistyneet rakentamisessa jonkin verran, on ilmestynyt Securitatien miehiä, jotka ovat keskeyttäneet rakentamisen. Ovatpa he käskeneet purkaakin rakennelmat. Taas muutaman päivän kuluttua he ovat antaneet luvan rakentaa ne uudelleen. Seurakuntamme toiminta on ollut hyvin rajoitettua. Sanomaa on välitetty suullisesti, henkilöltä henkilölle ja kirkkoissamme ja kodeissamme. Nyt vallankumous on antanut lisää vapautta. Voimme julistaa adventtisanomaa myös kirkon ulkopuolella. Innokkaat nuoremme ovat lähteneet maaseudun kyliin ja pikkukaupunkeihin kertomaan Kristuksesta.

Ennen vallankumousta meidän on täytynyt toimia vähän niin kuin varkain, kaikessa hiljaisuudessa. Nuorilla on ollut omia kokoontumisia ja tapaamisia, joissa

KUVALAHDIE: MIEHITYSMUSEO, HIITA

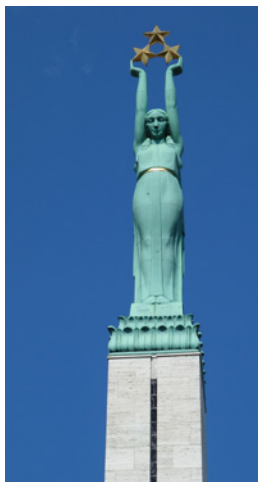
Siperiassa 1952 kuolleen Aldan (11 v) letit Riian Miehitysmuseossa tekivät kiipeämpiä kuin numerot tilastoissa.

olemme rukoilleet, laulaneet ja tutkinneet Jumalan sanaa. Olemme kesäisin kokoontuneet vuorilla ja syrjäisissä paikoissa. Siellä ei ole tarvinnut pelätä salaista poliisia eikä keskeytyksiä. Vieläkään [1990] ei tilanne ole sellainen kuin toivoisimme. Monet vanhat lait ja käytännöt ovat vielä voimassa. Useat entiset kommunistijohtajat sanelevat yhä mitä Romaniassa saa ja mitä ei saa tehdä.

Mitä mieltä olet Suomesta?

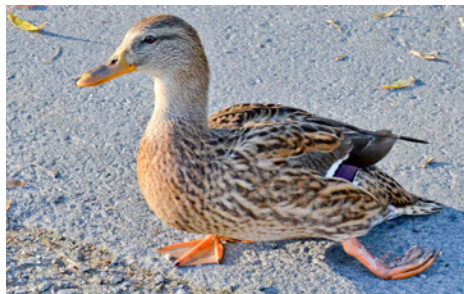
RR: Ajattelin, että täällä Suomessa olot olisivat paljon paremmat kuin Romaniassa, mutta en osannut kuvitellaakaan, että teillä olisi näin hyvin. Kaikkea on aivan yllin kyllin. –Lähde: Nuori Usko 7/1990

Riika. Vapauden muistomerkki, 1935. Kukkien tuominen tälle muistomerkille oli neuvostojalla rikos, josta saattoi saada menolipun Siperiaan.

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

”Muistakaa minun kahleitani.”
Kol. 4:18

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

– Toiset ehtivät aina ensin pullanmuruille... Eikä uintikaan ole helppoa, kun yksi räpylä soutaa, toinen huopaa...

Rampa ankka, uutisankka, strutsi

Jokin aika sitten kenraali **Gustav Hägglund** vertasi Euroopan puolustuskykyä rampaan *ankkaan*. Kuvan ankalla yksi räpylä sojottaa yhteen suuntaan, toinen toiseen. Sama ongelma invalidisoi maita, kansoja ja yhteisöjä. *Separatismi* on tullut tutuksi paitsi Ukrainan kriisin myös Skotlannin yhteydessä. Skotlannissa *separatistit* vaativat eroa Englannista, mutta kansanäänestyksessä 18.9.2014 enemmistö päätti vielä pysyä liitossa.

Ruotsin valtiopäivävaaleissa 14.9.2014 kolmanneksi suurimmaksi puolueeksi nousi SD (sverigedemokrater, ruotsidemokraatit). Joka kymmenes ruotsalainenko rasisti? kauhistellaan. Täytyy olla *uutisankka*... Mutta totuus on: SD on saanut 13 % äänistä.

On keksittävä jokin selitys. Esimerkiksi: ihmiset eivät oikeasti kannata SD:n ideologiaa, vaan suosion syynä on a) tyytymättömyys b) protesti c) valtapuolueiden *strutsipolitiikka* (pään painaminen hiekkaan ikäänkuin ongelmia ei olisi-kaan). Mutta hollantilaisen tutkimuksen mukaan maahanmuuttokriittisiä puolueita äänestävät ovat – maahanmuuttokriittisiä (DN, 28.9.2014)! Ruotsin omakuvan oljenkorreksi jää sentään vielä usko: *kaikki* ruotsidemokraatit eivät ole rasisteja (SvD 14.9.2014).

– SM

Purjehtivan paronin ”epäjumala”, jonka Jumala otti käyttöönsä

Hän olisi voinut istua venäläisen sotalaivan kapteenin pöydässä, liikkua upseerien keskeillä heidän vertaisenaan ja ylempänäänkin. Mutta hän valitsi kulkea tuntemattomana kolportöörinä, jolle naureskeltiin ja huudeltiin kaikenlaista. Jotkut kuitenkin ostivat hänen myymäänsä hengellistä kirjallisuutta ja jopa moittivat nuivasti suhtautuvia kavereitaan:

– Mikä merimies sinä oikein olet, kun et Uutta Testamenttia omista!

Saaristoevankeliointiin (venäläiset sotalaivat mukaan lukien) **Paul Nicolayn** (1860-1919) johti oma purjehdusintona. Hän melkein pelkäsi nauttivansa siitä liikaa, mutta uskoi taivaassa olevan kuvan hänen purjeveneestään osoituksena siitä, miten Jumala otti hänen ”epäjumalansa” omaan käyttöönsä.

Lapsuus ja nuoruus

Bernissä 1860 venäläisen diplomaatin perheeseen syntynyt Paul vietti ensimmäiset 9 vuotiaan ulkomailla, mutta isän kuoltua 34-vuotiaana leskeksi jäänyt äiti ja neljä lasta muuttivat sukutilalle Viipuriin 1870. Monrepos’n kartanosta (isoisän luomine puistoineen) tuli Paulin koti. Lämpimän kristillisyyden ilmapiirissä äiti ohjeisti lapsiaan käyttämään vähintään 15 minuuttia päivässä Raamatun lukemiseen ja rukoukseen.

Rukous oli Paulille pienestä pitäen suora yhteys Jumalaan. 10-vuotiaana poikasena hän kirjoitti äidilleen haluavansa pitää rukoukset mieluummin ”itse” kuin ”auntien” kanssa. Kadonneen kilpikonna puolesta rukoillessaan hän muisti lisätä: ”Jos se on sinun tahtosi...” Kun karkulainen löytyi, se oli Paulille rukousvastaus. Myöhemmin koulussa ja opiskellessaan (lakitieteen kand. 1885) hän katsoi selvinneensä ”Jumalan avulla”.

Teini-iässä, etenkin konfirmaation yhteydessä, hänelle valkeni: keskeisintä oli myöntää olevansa kurja syntinen ja sitten vain ilolla ja kiitollisuudella vastaanottaa anteeksianto – ja se Jeesukselta itseltään. Julistajana hänen sanottiin suuntaavan vallokeilan aina evankeliumiin itse pysytellen varjossa. Mutta kun jotkut sanoivat, että Pyhää Henkeä tarvitsi ”vain odottaa”, Paul protestoi: ”Odottaakseen on toteltava.” Odotuksen aitous näkyi kuuliaisuutena.

Monrepos’sta perhe muutti Pietariin, missä Paul aloitti koulun 1873. Silloinen Venäjän pääkaupunki ei ollut kovin suotuisa ympäristö hengelliselle harrastukselle. Hovin ympärillä kuhisevan eliitin keskuudessa turmelevia houkutusia riitti. Mutta, kuten **Ruth Rouse** toteaa Nicolayn elämäkerran amerikkalaisen laitoksen esipuheessa: Nicolay ”säilytti uskon Jumalaan, uskon ihmiseen, uskon kutsumukseen. Kun hän kerran ymmärsi totuuden, hän eli sen mukaan horjumatta. Kun hän kerran kuuli kutsun, hän seurasi sitä vaikeuksista välittämättä. Kun hän kerran antoi lupauksen, hän piti sen kustannuksia laskematta.”

Silti Paulin joutui aika ajoin tunnustamaan: ”En ymmärrä Jumalan teitä.” Mutta jatkoi pian: ”Ei minun tarvitsekaan.” Kipeiden kokemusten tarkoituksesta hän päätteli: ”Viini puuta karsitaan, jotta sen elineste keskittyisi virtaamaan yhteen suuntaan.”

Levottomia aikoja

Paul Nicolay kuului Venäjän korkeimmassa hallinto- ja diplomaattipiireissä ansioituneeseen aatelissukuun. Siitä huolimatta hän ”valkoisten” vallatessa Viipurin 1918 puhui ”punaisten” inhimillisemmän kohtelun puolesta – ”punaisten”, jotka olisivat teloitaneet hänet, ellei yksi teloitusrhmäläisistä olisi sanonut Nicolayn pelastaneen hänen perheensä nälkäkuolemalta. Se, että hän oli tehnyt ”ystäviä väärällä mammonalla,” suojeli häntä punaisen terrorin keskellä.

Mutta tämä ”ensisijaisesti kristitty ja vasta toissijaisesti aristokraatti” ei hyväk-

synyt valkoistakaan terroria, sillä väkivalta jättäisi varmasti katkeruuden siemenen itämään ja se saattaisi myöhemmin purkautua kostonkierteenä.

Toivoa toivottomuuteen

Vuoden 1910 tienoilla, vuosia ennen suurkonfliktien puhkeamista, Kristuksen toisen tulemuksen mahdollisuus kenties jo hänen omana elinaikanaan alkoi kiehtoa Paulia. Ilmestyskirjan tutkiminen johti kehottamaan toisiakin valvomaan ja odottamaan. Södertäljessä ”Prinssi Bernadotten ja tohtori Friesin ystävällisestä kutsusta” vieraillessaan hän piti myös Tukholmassa useita puheita aiheista ”Kristuksen paluu” ja ”Parempi elämä”. Mutta vielä tärkeämpää kuin Jeesuksen takaisintulon julistaminen oli oma valmistautuminen sitä varten, hän kirjoitti vuonna 1915.

Kun ensimmäinen maailmansota (1914-1918), Venäjän vallankumous (1917) ja Suomen kansalaissota (1918) riehuivat pahimmillaan, Kristuksen tulo näytti ihmiskunnan ainoalta toivolta.

Paul oli jo 1896-1908 Venäjää ”Arkan-gelista Vladivostokiin” vankilälähetystyön merkeissä kiertäessään nähnyt muutoksen välttämättömyyden. Mutta kun vallankumous sitten tuli (1917), sen rajuus järkytti. ”Vain Jumala tietää, miten kauan Venäjää pitää kyntää, ennen kuin Hänen siemenensä pääsee tunkeutumaan riittävän syvälle... Hänen aikatauluun ei voi väkikapolla jouduttaa.” Vakavasti sairastuttuaan 1917 hän itse oli ”valmis”: ”Jos Kristus tulisi huomenna, ainoa lohdutukseni olisi, että tiedän kuuluvani hänelle.”

Noutaja saapuu

Työsarka jatkui vielä mm. pienryhmätöiminnan kehittämisenä. Ideana oli uudistaa seurakuntia sisältäpäin elävässä uskossa olevien ryhmien kautta. Suomessa Paul katsoi ylempiä kansankerroksia saavutetun hyvin vähäisessä määrin. Koulutettu sivistyneistö oli hänen mielestään ”kauhistuttavan tietämätöntä” hengellisistä asioista.

Astmakohtaus kuitenkin keskeytti kaik-

ki suunnitelmat 6.10.1919, jolloin ”Mes-tari, jota hän oli odottanut, vihdoon saapui – ei koko maailmalle, mutta sielulle, joka kuului Hänelle.”

Paul Nicolay haudattiin 9.10.1919 Monrepos’n alueella sijaitsevaan Ludwigsteinin saareen. Muistosanoissaan eräs ystävä lainasi Paavalia: ”Minun lähtöni hetki on tullut” (2 Tim. 4:6) ja selitti: ’lähtö’-sana on käännetty kreikankielen sanasta ’analysis’, joka on purjehdus- ja merenkul-kuterimi. Kuolema oli Paavalille kuin lähtö seilaamaan mahdollisuuksien ja etuoikeuk-sien merelle, ei tulo satamaan lepäämään. Näin hän ilmeisesti tahtoi Paulinkin läh-döstä ajateltavan.

Jokin vuosi Neuvostoliiton romahta-misen jälkeen satunnainen sukeltaja löysi Monrepos’n viereisen järven pohjasta kivi-laatan. Sormin tunnustellen hän erotti sanat Paul Nicolay. Kivi nostettiin rannalla sijait-sevalle Nicolayn sukuhaudalle.

Kaikkiin uskonuuntiin avoimesti suh-tautuvan luterilaisen ”sydämen adventis-tin” sukuvaakunan tunnus *Sustine et abs-tine* – kestä ja kieltäydy – ilmeni myös pidättäytymisenä alkoholista ja tupakasta. ”Adventisti” siinäkin asiassa? – SM

Lähteitä:

- Greta Langenskjöld: *Baron Paul Nicolay. Christian Statesman and Studentleader in northern and Slavic Europe.* New York 1924
- Paul Gundersen: *Paul Nicolay of Monrepos. His Life and Legacy.* 2011 (www.pnfriends.com)
- Hannu Pietilä: *Aatelismies tulensyöttäjänä* (missiosavo.net/arvostelut/)
- www.parkmonrepos.org/fin/paul-ernst-george-nicolay

World Student Christian Federation WSCF, perustettu 1895 Vadstenassa,

Ruotsissa, on maailman vanhin kansain-välinen opiskelijaliike ja maailman van-hin ekumeeninen järjestö. visio: ”WSCF on Pyhän Hengen avulla kutsuttu ole-maan profeetallinen todistaja seurakun-nassa ja yhteiskunnassa...”

Suomen Kristillinen Ylioppilasiitto SKY, perustettu 1897

Paul Nicolayn ”moottoroimana” 1899 perustettu **Venäjän kristillinen opiskeli-jajärjestö** rekisteröitiin virallisesti 1917.

Ikuinen 'nykyinen totuus'

Aikaisemmin seurakuntamme opinkohdista käytettiin usein ilmaisua 'nykyinen totuus'. Tänä päivänä sitä harvemmin kuulee. **Kai Arasola** toteaa eräässä kirjoituksessaan: "Yksi adventistien ongelmista on yleinen kyvyttömyys tehdä eroa hyvän ja parhaan välillä... Liian usein pelastuksen ja uskon elämän ydinasiat hautautuvat vain opinkohdaksi muiden joukkoon" (*Nyky aika*, 6/2010). 28 perustavanlaatuisen opinkohdan lisäksi hän mainitsee olevan vielä tusinan verran vähemmän perustavanlaatuisia.

Mitkä opinkohdat kuuluvat 'parhaisiin'? Riittäisikö seitsemän, kuten Arasola mainitsee riittävän luterilaisille ja helvuntailaisille? Muistan **Wiljam Aittalan** kerran kastekorttia uudistettaessa ehdottaneen kymmentä sopivaksi opinkohtien määräksi kastettaville.

Jeesus: "Vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta

häneltä pois." (Luuk. 10:41,42). Maria oli sisäistänyt Jeesuksen sanat: "Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani" (Joh. 14:6).

Adventtikirkon 28:sta opinkohdasta oppi Jeesuksesta on n:o 4. Tarvitsemme kollenkaan niitä 27 muuta opinkohtaa?

'Totuuden' olennainen tuntomerkki hengellisessä mielessä on se, että se sisältää tuon "yhden ainoan" – tien ja yhteyden Jeesukseen. Jos sitä ei ole, opilla ei ole hengellistä merkitystä.

Mutta se, ettei yhteyttä löydy, ei merkitse, etteikö sitä opissa ole. Saatamme olla kuin Emmauksen tien "ymmärtämättömät" kulkijat, joille ei ollut avautunut Jeesus Vanhan testamentin kirjoituksissa. Jeesus "selitti heille Moosksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu" (Luuk. 24:27). "Te etsitte **minua** ja löydätte **minut**, kun te etsitte **minua** kaikesta sydämestänne" (Jer. 29:13). – *Joel Niininen*

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

Hyvästellessään efesolaisia Paavali sanoi: "Jos joku teistä joutuu kadotukseen, syy ei ole minun: minä olen avoimesti julistanut teille kaiken" (Apt. 20:26). "En ole vaiennut mistään sellaisesta, mikä on teille hyödyksi" (Apt. 20:20).

"Olen täivuttanut kääntymään Jumalan puoleen ja uskomaan meidän Herraamme Jeesukseen" (Apt. 20:21); julistanut "evankeliumia Jumalan armosta" (Apt. 20:24); julistanut "Jumalan valtakuntaa"

(Apt. 20:25); julistanut "kaiken mitä Jumalan pelastussuunnitelmaan kuuluu" (Apt. 20:27). "Olen julistanut sanaa ja opettanut" "sekä julkisesti että kodeissanne" (Apt. 20:20); "opastanut itse kutakin teistä" (Apt. 20:31) "nöyryn mielin, kyyneleet silmissä" (Apt. 20:19).

Moni asia (esim. terveelliset elämäntavat) on "hyödyksi". On etuoikeus saada ihailla "Jumalan valtakuntaa" – sen perustuslakia, hallintojärjestelmää ja tulevaa loistoa. Mutta mitä sanoa ihmisille, jotka nähdään viimeistä kertaa?

"Jätän nyt teidät Jumalan ja hänen **armonsan** haltuun, sen sanan, jossa on voima **rakentaa** teitä" (Apt. 20:32). Aikaansaamattoman uskon puuhastelun sijasta on tänäänkin mahdollista hakeutua "armon sanan haltuun" – rakentumaan, kasvamaan. –*SM*

”Tuokaa täydet kymmenykset aarrekkamioon, jotta temppelissäni olisi ruokaa. Koetelkaa minua **tällä tavalla**, sanoo Herra Sebaot.
– Silloin saatte nähdä, että minä avaan taivaan ikkunat ja vuodatan teille sateen runsaan siunauksen.” – Malakia 10:10

Onko kristityn soveliasta maksaa kymmenyksiä?

Teoriassa uskotaan, että evankeliumi on julistettava kaikkeen maailmaan. Miten se käytännössä raamatullisesti rahoitetaan? VT:n aikana oli kymmenykset. Entä Uuden liiton kristillisyydessä?

”Herran on maa ja kaikki mitä siinä on” (Ps. 24:1).

Jumala omistaa maan. Ihmiset saavat asua siinä ja käyttää hyväkseen sen rikkauksia. Mutta Jumala on järjestänyt niin, että ihmisten tulee antaa kymmenesosa tuloistaan Jumalalle.

Mitä Jumala sillä tekee? Eihän Jumala sitä itselleen tarvitse. Hänellä on maailmassa tehtävänä työ, jonka tarpeisiin varat käytetään.

Kymmenykset Vanhassa liitossa

Tämä [kymmenys]säädos tunnettiin jo patriarkaalisella ajalla. **Abraham** maksoi **Melkisedekselle** kymmenennen osan sotasaalistaan (1 Moos. 14:20; Hepr. 7:1, 2, 4). **Jaakob** lupasi Herralle kymmenykset pakomatallaan Harraniin (1 Moos. 28:22). Järjestäytyneen **temppelipalveluksen** aikana Herra antoi kansalleen säädöksen kymmenyksistä (3 Moos. 27:30-32). Kymmenykset olivat **leeviläisten** palkka temppelipalveluksesta (4 Moos. 18:21).

Kymmenykset Uudessa liitossa

Niin oli VT:n aikana, mutta eiväthän ne säädökset enää meille kuulu. Eivätkä ne meitä sidokaan. Mutta Uuden testamentin apostoli kirjoittaa: ”Ettekö tiedä, että temppelissä palvelevat papit saavat

temppelistä elatuksensa ja ne, jotka toimittivat uhrin, saavat alttarille tuoduista uhreista osuutensa? **Samoin** on Herra määrännyt, että **evankeliumin julistajien** tulee saada elantonsa evankeliumista” (1 Kor. 9:13-14).

Kymmenysvarat siis käytetään *evankeliumin julistukseen*. Niin kauan kuin evankeliumia julistetaan, tarvitaan myös kymmenysvaroja. ”Tämä valtakunnan evankeliumi julistetaan kaikkialle maailmaan, kaikille kansoille todistukseksi, ja sitten tulee loppu” (Matt. 24:14).

Uuden liiton Ylimmäinen pappi, Jeesus Kristus, ottaa vielä vastaan kymmenysvaroja (Hepr. 7:8). Missä Jeesus ottaa vastaan niitä varoja? Ei taivaassa, ei niitä siellä tarvita. *Seurakuntansa* hän käski evankeliumia julistaa, ja *seurakuntansa* välityksellä hän ottaa vastaan julistustyöhön kuuluvia varoja.

Iloksi ihmisillekin, ei vain enkeleille

Herra on kätkenyt kymmenysjärjestelmään erityisen siunauksen (Mal. 3:10). Siunaus on sekä aineellinen että hengellinen. Kun kymmenesosan tuloista luovuttaa säännöllisesti Herralle, se on kuin niittokone, joka leikkaa pois rahaan luottamisen laihan. Raha ei ole paha. Mutta rakkaus rahaan (rahan himo) on kaiken pahan juuri (1 Tim. 6:9-10).

Kymmenyksiä maksava voi olla osallisena evankeliumin ilosanoman levittämisessä, ja siinäkin on siunaus. Taivaan enkelit iloitsevat jokaisesta, joka tekee parannukseen ja uskoo evankeliumin. Miksi sitten ei olisi ilo niillä jotka osallistuvat evankeliumin julistustyöhön.

– *Taimo Laitinen*

Lähde:*Nuori Usko* 6/1985

KUVA: ESKO MÄKIVIERIKKO

Bungkil ”puhuu” vain, jos on asiaa.

Kukkoja, koiria ja vähän kissojakin

Cebun lähialueella Minglanillan kunnassa on rauhallinen pieni taajama, **Villa Feliza**. Porttivahti tervehtii ystävällisesti, kun saavut alueelle. Ihmiset näyttävät hyvinvoivilta. Leikkivien lasten vilkas puheensorina (visayan-kielillä, jota en ymmärrä) ja iloinen nauru kaikuu kapeilla kujilla. Mikä rauhan tyyssija – ajoittain. Vastapäätä majapaikkaani kadun toisella puolella on ainakin 10 – 20 kukkoa (taitaa olla yksi kanakin) häikeissä tai lieassa. Kukot eivät muuten häiritse, mutta niistä lähtee uskomattomasti ääntä.

Päivällä kukkotarhassa on useimmiten hiljaista, mutta illalla ennen klo 18 kukot kiekuvat kurkku suorana. Aikoinaan, kun kelloja ei ollut, kukkojen iltalaulu kertoi, että oli aika palata pelloilta kotiin – ilta oli tulossa, eikä pimeällä näkisi tehdä maatöitä. ”Kukkolassa” myös iltayö on rauhallinen, kunnes noin neljältä aamulla aloitetaan äänenavausharjoitukset. Kello 6 on jo täysi mekkala päällä. Paikalliset ihmiset eivät koe kukkojen kiekumista ongelmana. Ulkopuolinen metelissä ei juuri pysty nukkumaan. Onneksi on olemassa korvatulppia.

Kukkotarhan liepeillä riittää koiria. Huomioni kiinnittyi ”kolmen koplään”, mustaan, valkeaan ja ruskeaan koiraan, jotka juoksentelivat aina yhdessä kadul-

la. Joskus poiketessaan kukkotarhaan ne aikaansaivat siellä melkoisen kukkomelakan, mutta muuten koirat eivätkä kissatkaan lintuja ahdistelleet, kävivät vain silloin tällöin syömässä niiden ruoat.

Naapurin iso, rauhallinen, amerikkain-bulldoggi **Bungkil** ei yleensä ”sano” mitään, vain harvoin se käyttää muhkeaa ääntään. Mutta kun kissa aidan toisella puolella tulee muutaman metrin päähän, sen pasmat menevät täysin sekaisin. Kumealla haukullaan se yrittää karkottaa kissan, mutta se ei ole moksiskaan. Kissat ilmeisesti tulevat tahallaan lähelle vain ärsyttääkseen sitä. Joskus yöllä voi herätä Bungkilin raivoisaan haukuntaan, kun se yrittää saada tilanteen hallintaansa.

Toisessa paikassa Cebun lähellä, **Quiet**’issa, naapuritalon asukkaalla on sangen toimielias koira. Eräänä aamuna kuuden aikoihin ulkoa alkoi kuulua kuin rakennustyön ääniä. Ihmettelin, kuka niin varhain oli ryhtynyt hommiin. Selvisi, että naapurin koira hyppi koppinsa kohdalla olevaa talon peltiseinää päin. Siitä syntyi voimakas kumina. Lisäksi koira raapi kynsillään lattiaa aiheuttaen lisää ääntä. Miten ihmeessä talonväki saattoi nukkua tai päivälläkään oleskella sellaisessa metelissä?

Kerran eräs kissa istui kaikessa rauhassa koiran lähellä, mutta kun koira tuli liian lähelle, kissa huitaisi sitä kápälälään. En ymmärrä, miksi koira ei ajanut kissaa karkuun, olihan se kissaan nähden paljon suurempi. Oliko huitaisu leikkiä?

Muuan toinen koira puuhasteli koko ajan jotakin – heitteli ruokakuppiaan ilmaan, potki sitä pitkin pihaa (nelijalkapalloilua?), tuhosi systemaattisesti koppiaan, repi katon, kaatoi lopulta koko kopin ja istui sitten tyytyväisenä sen seinän päällä. Yritin opettaa sille suomea, ettei se haukkuisi minua koko ajan. Mutta kun sanoin: ”Terrrrre karrrrvakorrrrrva”, se taisi innostua vielä enemmän.

– Esko Mäківierikko

Yllä: Kissat koiran ruokakupilla, mutta koira ei siitä hermostu – ainakaan kovin paljoa.

Oikealla: Tyytyväinen ”rakennustyöläinen”: koppi on saatu nurin ja katto irti.

KUVAT: ESKO MÄKIVIERIKKO

”Kolmen kopl” kotikadullaan. Valkoinen koira (ketju kaulassa) on joskus kytketty-nä. Valitus on valtava, kun ei pääse kavereiden kanssa kulkemaan.

Ylväästi, mutta ei kukkoillen

Raamatusta löytyy niin kukkoja kuin koiriakin, mutta ei kissoja – ellei mukaan lasketa isoja kissaeläimiä (*Pantherinae*), kuten leijonaa, josta on paljon uljaita tekstejä, sekä pantteria eli leopardia. Kissapölliä mainitaan kylläkin (Jes. 34:11).

Koiria ei kuvailla mitenkään ylistävästi, mutta: ”elävä koira on parempi kuin kuollut leijona”, toisin sanoen: ”niin kauan kuin ihminen elää, hänellä on toivoa” (Saarn. 9:4).

Kukko on päässyt mukaan komeaan kaartiin: ”Kolme on, jotka liikkuvat ylväästi, neljä, joilla on uljas käynti: leijona, urhein eläimistä, joka ei väisty kenenkään tieltä, kauris ja pää pystyssä kulkeva kukko ja kuningas, joka astuu kansansa eteen” (Sananl. 30:29-31).

Vaikken kuuluisikaan ”uljaasti käyvien” joukkoon, voin kulkea pää pystyssä – minulla on toivo: ”Nostakaa pääanne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä” (Luuk. 21:28).

– Esko Mäkivierikko

Pietarille kukonlaulu liittyi varmasti loppuiksi Mestarin kieltämiseen (Luuk. 22:60, 61), mutta myös katseen, joka muistutti sanoista: ”**Kun olet palannut takaisin, vahvista veljiäsi**” (Luuk. 22:31). Itse kerran epäonnistunut on usein pätevin tukija toiselle epäonnistuneelle.

Tunneälyä terveydeksi

TalentSmart-yhtiön johtaja **Travis Bradberry** (yksi *Tunneäly 2.0.* -kirjan kirjoittajista) listaa, mitä menestyvät, tunneälykkäät huippujohtajat *eivät* tee:

1. He eivät elä menneisyydessä.

2. He eivät vatvo ongelmia tai kannakautaa.

3. He eivät tavoittele täydellisyyttä.

4. He eivät ympäröi itseään negatiivisilla ihmisillä.

5. He eivät suostu olemaan ”jees-miehiä” koko ajan.

(Lähde: Kauppalehti 2.9.2014)

Raamattu

1. • Vaikka hurskas seitsemästi kaatuisi, hän nousee jälleen. San. 24:16.

• Jättäen mielestäni sen, mikä on takanapäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä. Fil. 3:13.

2. • Kauna pesiytyy tyhmän rintaan. Saarn.7:9.

• Hullu [ei siis tunneälykäs!] se, joka panettelee ja parjaa San. 10:18.

3. • Älkää ajatelko itsestänne liikojia, enempiä kuin on aihetta ajatella, vaan pitäkää ajatuksenne kohtuuden rajoissa, kukin sen uskon määrän mukaan, jonka Jumala on hänelle antanut. Room. 12:3.

• Me emme kurkota liian pitkälle. 2 Kor. 10:13.

4. • Teidän joukossane ei saa olla ketään, joka kylvää ympärilleen synnin

myrkyä ja turmion siementä, ja joka tästä liitosta välittämättä itsevarmasti ajattelee, että hänen käy hyvin, vaikka hän mielensä paaduttaen pysyykin luopumuksessaan. Hän saataisi teidät tuohon, nii hyvät kuin pahatkin. 5 Moos. 29:17, 18.

• Hyvä on sen osa, joka -- ei istu pilkkaajien parissa. -- Hän menestyy kaikissa tomissaan. Ps. 1:1, 3.

• En ole istunut valeheltelijoiden parissa enkä lyöttäytynt petteureiden joukkoon. Olen karttanut pahantekijöiden seuraa Ps. 26:4, 5.

5. • Älä suostu, poikani, synnintekijöiden viekuksiin. San. 1:10.

• Vastustakaa Paholaista. Jaak. 4:7.

Koonnut: – SM

Quo vadis, Terra?

He luulivat tuotuneensa sotaharjoituksiin. Perillä Ukrainassa venäläiset sotilaat kokivat tulleen lähetetyksi ”tykinruoaksi”.

Muinainen suurvalta tuomittiin siitä, ettei se päästänyt vankeja kotiin (Jes. 14:17), ja että se hävitti maansa ja tuhosi kansansa (Jes. 14:20). Vuosina 1914-1956 Neuvostovallan alueella menehtyi ennen aikaisesti noin 40 miljoonaa ihmistä, valtaosa poliittisen järjestelmän uhreina, omien maamiesten kautta. (Bruce Lincoln: *Between Heaven and Hell*, s.332). Tapaa, millä järjestelmä rusensi alleen muita Euroopan maita, kuvaa mm. **Anne Applebaum** kirjassaan *Järnridån* (*’Rautaesirippu’*, engl. *Iron Curtain. The Crusching of Eastern Europe 1944-1956*). Entä nyt? Quo vadis, Terra? Minne olet menossa, Maa? Takaisin kauhun tasapainoon?

– Euroopan turvallisuustilanne on radikaalisti muuttunut, totesi NATO:ns pääsihteeri **Anders Fogh Rasmussen** syyskuussa Ukrainen kriisiä kommentoidessaan. – Yli 20 vuotta olemme yrittäneet integroida Venäjää rakentavaa yhteistyöhön, ja pohjimmiltani uskon edelleen, että pyrkimys oli oikea. Mutta Venäjä ei käyttäydy yhteistyökumppanin tavoin. – Emme arvanneet, että Venäjä rikkoisi paitsi kaikkia NATO-Venäjä-kumppanuuden sopimuksia, myös muita kansainvälisiä sitoumuksiaan ja kansainvälisiä lakeja yleensä. (“NATO. A return to deterrence”, Deutsche Welle/World, Journal Interview). Rauha on tuoretavaraa. Se pitää lunastaa joka päivä uudestaan. – SM

Darwinin Lajien synty ilmestyi 1859. Evoluution päälähtökohdaksi luonnonvalinta hyväksyttiin korjattuna versiona (synteettinen evoluutioteoria) 1930-luvulla.

Vihan sukupuu

Emma Darwin (vas.) ei tiettävästi luopunut uskostaan edes 10-vuotiaan **Annie**-tyttären kuoleman jälkeen. Isä-**Charlesille** rakastavan Jumalan olemassaolon yhdistäminen kokemaansa kärsimykseen oli ylivoimainen yhtälö. Anglikaanisen kirkon 39 opinkohtaa, joihin hän oli tunnustanut uskovansa saadakseen opiskella teologiaa, eivät auttaneet: luonnon armottomuus peitti näkyvistä Luojan. Kuoltuaan tämä julki-ateisti-agnostikko päätyi kuitenkin kirkkoon (Westminster Abbey).

Muuttuuko ihminen – ja mihin suuntaan

Charles Darwinin (1809-1882) lääkäriopinnot tyssäivät aikoinaan lapsipotilaalle ilman puudutusta tehdyn leikkauksen näkemiseen. Suunniteltu maalaispapin ura puolestaan tyssäsi tutkimusmatkaan *Beagle*-laivalla 1831-1836, joka poikkesi mm. Galapagos-saarille ja Australiaan.

Australian pohjoisrannikolla sijaitseva **Darwin**-niminen kapunki mainittiin äskettäin uutisessa, jossa kerrottiin 600:n australialaisen sotilaan lähdöstä Irakiin IS-terroristeja taltuttamaan. Australiassa IS:llä oli varustus valmiina ryhtyä umpimähkään tappamaan kadulla vastaantulevia siviilejä ja filmaamaan raakuudet, mutta uhka saatiin torjutuksi tällä kertaa.

1900-luvun ideologioilla tarkoitus pyhitti keinot. Nykyaatteilla keinot ovat itse tarkoitus: väkivallan näyttämällä netissä rekrytoidaan jihadistiteja; muiden pelottelu on sivutuote.

Kuten Hitlerin SS-joukkoihin pestautuneilla ruotsalaisilla päämotiivina oli seikkailunhalu (SvD 24.9.2014), samoin ”pyhään sotaan” länsimaista lähtevillä. Islamista uskontona ei monella ole ”hajuakaan” (”Radikalisierung – Dschihadisten aus Dislaken”, Deutschlandradio 31.8.2014).

Millaiseen uuteen ihmislajiin tämä kehitys tähtää? Näyttää, että mennään takapakkia Kainin aikaan, jolloin myös uhri oli syytön ja murhan ainoa motiivi tappajan viha. Se ero on, että Kain tunsu syyllisyyttä teostaan, kun taas nykytappaja katsoo sen hyveeksi, jolla ansaitaan taivas. Selvä muutos. Mihin suuntaan? – SM

1900-luvun alkuun mennessä käsitys, että jotkin ihmisluokat ovat toisia ylempiä, oli laajalle levinnyt. Siitä sekä kansallissosialismi että kommunismi ammensivat laillituksensa epäkelvon aineksen eliminoimiseen suurteollisessa mittakaavassa. Kaava oli sama: valheellinen propaganda luo vihollisen, vihollinen demonisoidaan, epäinhimillistetään ja oikeutetusti tuhotaan (A. Appelbaum: *Gulag*, s. 37)

IS ei usko evoluution. Kaava on silti sama. Mitä se on mahdollista?

Oman aikansa tappamista suunnittelevista Jeesus sanoi: ”Te teette, mitä olette omalta isältänne oppineet” (Joh. 8:38). ”Te teette samoin kuin isänne” (Joh. 8:41). ”Hän on teidän isänne, ja hänen halunsa te tahdotte tyydyttää” (Joh. 8:44).

Valehdellessaan ”isä” puhuu ”omiaan”. Murhaaja hän on ollut ”alusta asti” (Joh. 8:44). Ilmeisesti tämä ”isä” adoptoi erottelematta lapsiskseen kaikki, jotka vain tyydyttävät hänen halujaan. Tunnustuksesta riippumatta vihalla kuin vihalla on yhteiset sukujuret? – SM

KUVA-SINIKKA MÄKVIKKO

– Minä sen madon kaivoin esiin. Millä oikeudella sinä vohkit sen, Keltanokka?
 – Vahvemman oikeudella, Punanenä, vahvemman oikeudella! Se on luonnonlaki!

Alkuperä askarruttaa

TEMAVECKOSLUT 26-28.9.2014

Kan kristen tro förenas med logik och vetenskap

med *Clifford Goldstein*

Fredag 26/9

19.00 - 20.00 Min livshistoria

Lördag 27/9

10.00 Bibelstudium *S Bognandi*

11.15 Gudstjänst *C Goldstein*:
 ”Nåd och lag”

12.30 - 14.00 Lunch

14.30 - 15.30 Frälsningens matematik

16.00 - 17.00 Att hantera ondska

Söndag 28/9 (plats: 20FEM)

11.00 - 12.30 Apologetik – tro och vetenskap. Även frågestund.

TEMAVECKOSLUT 3-5.10.2014

Skapelsetro och utvecklingslära

Fredag 3/10

18.45 Skapelsen – ”Flight, the genius of birds” (film)

19.00 Varför tidsenheten en vecka?

5-7-eller 10-dagarsveckan i ett bibliskt och historiskt perspektiv *Aila Annala*

19.45 Livets uppkomst – ursoppa eller Kock? *Mats Molén*

Lördag 4/10

10.00 Förklarar livets struktur bäst av Bibeln eller evolutionsläran?

Anders Gärdeborn

11.00 Biologin stämmer med skapelsen men inte med (makro)evolutionen

Mats Molén

12.00 Gudstjänst: Konsekvenser av konflikt mellan evolution och skapelsetro

Vesa Annala

13.00 Lunch

15.00 En genomgång av den biologiska informationen *Anders Gärdeborn*

16.00 Jordens historia *Mats Molén*

17.00 Skapelsetrons utmaningar och framtid i Sverige.

Panelsamtal, frågor från publiken

18.00 Kvällsfika

19.00 Adam och Eva-lutionen.

Även frågor från publiken

Söndag 5/10

09.30 Bibeln, dinosaurier och Noas flod

Mats Molén

10.30 Hur trovärdig är evolutionsläran egentligen? Är biblisk skapelse ett

förnuftigt alternativ? *Anders Gärdeborn*

11.30 Varför är skapelsetron viktigt?

Vesa Annala

12.00 Frågor från publiken

13.00 Fika och eftersnack

Paikka: Stockholms Svenska Adventkyrka/20FEM, Olof Palmes gata 25 (katutaso)

Huom! Osia ohjelmista voi löytyä netistä www.adventist.se/temahelg
 Voit myös kokeilla hakua esitelmöitsijöiden nimillä.

Syksyn 2014 vierailijoita

6/9 Pekka Tähti Syysjuhla Kiitos käynnistä!
20/9 Atte & Marjut Helminen Kiitos käynnistä!
18/10 Kai Arasola
6/12 Armo Kuoppakangas

Raamatuntutkistelu klo 10, jumalanpalvelus 11.15,
Vierailijoiden mahdollisesti pitämä iltapäivätilaisuus
klo 13.30.

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.

Huom. paikka: 1. kerros (aiemmin 3. kerros)

Tiedustelut: sihteeri Tuulikki Hagström 08-500 81 907

Ks. ilmoitukset Ruotsinsuomalainen-lehdessä s. 3

Kotisivu: www.ylasali.se

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventti-seurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

Tilaukset & osoitteenmuutokset kirjallisesti tai netissä.

Puheet myös kotisivulla tai CD-tallenteina.
puh. 08-500 81 907

Tiistaisin tapahtuu SOLU – AVOIN OPINTOPIIRI

klo 10.30 Tutkimme kirjaa *Jeesuksen neljät kasvot – Matteus, Markus, Luukas ja Johannes.*

Paikka: Tukholman Suomalainen Adventtikirkko, Olof Palmes gata 25, 1 tr

TISDAGSTRÄFFEN PÄIVÄVAPAILLE JA SENIOREILLE

12.30 – 13.30 Vegetaarinen lounas

13.30 - 14.30 Vieraileva puhuja tai musiikkiesitys tms. Kuukauden viimeisenä tiistaina BOK- OCH MUSIKCAFE. Tuo mielikirja, runo tai musiikki-cd.

15.00 Afternoon Tea

18.00 Studiecirkel *Löytöretkiä Ramatun maailmaan*

Paikka: 20FEM, Olof Palmes gata 25 (katutaso)

KUVALSINKKA MAKVIERIKKO

Klassinen yhdistelmä

Pekka Tähti ja kitara on klassinen yhdistelmä, jonka ”kaikki” tuntevat. Syysjuhlilla 6/9 Hän kertoi sylkypuppina käytetystä astiasta, joka vietiin antiikkihuutokauppaan myytäväksi. Ostaja iloitsi saatuaan sen ”niin halvalla” – alle kolmella miljoonalla kruunulla. Osammeko me, ”kalliisti ostetut”, arvioida arvomme? – SM

”Teidän on vain käyttäydyttävä Kristuksen evankeliumin arvoa vastaavalla tavalla.” (Fil. 1:27).

Oletko nähnyt jäniksen?

Koira juoksi jäniksen perässä. Kun naapurin koira näki juoksevan koiran, se säntäsi perään. Kohta ajojahtiin oli liittynyt kokonainen lauma. Vähitellen muut koirat jäivät joukosta. Vain yksi jatkoi – se, joka oli itse nähnyt jäniksen. Muut olivat seuranneet toisia koiria. Näin 20/9 Tukholmassa vierailut **Atte Helminen** havainnollisti, miten elintärkeää Jeesuksen henkilökohtainen tunteminen on. **Marjut**-puoliso muistutti lauluin Isän kodin monista huoneista (Joh. 14:2,3). – SM

”Ihmiset eivät käänny inhimillisen välikappaleen vaan Kristuksen seuraajiksi.” – Ellen White

KUVALSINKKA MAKVIERIKKO

ADRA Hjälpaktion

Plusgiro 90 07 21-2 Bankgiro 900-7212

Tiedonantoihin n:o 35
(Suomal. srk:n tunnus)

Punastuminen on luonnollista HORISONTTI

Tätä naputellessani pihapuiden lehdillä näkyy jo ensipilkahduksia koreista syysväreistä. Vielä muutama päivä, niin olen ohjailemassa akvarellisteja ”Ruskan hehkua”-kurssilla Pyhätunturilla, jossa ruska vanhan sanonnan mukaan on parhaimmillaan 13. syyskuuta klo 13.

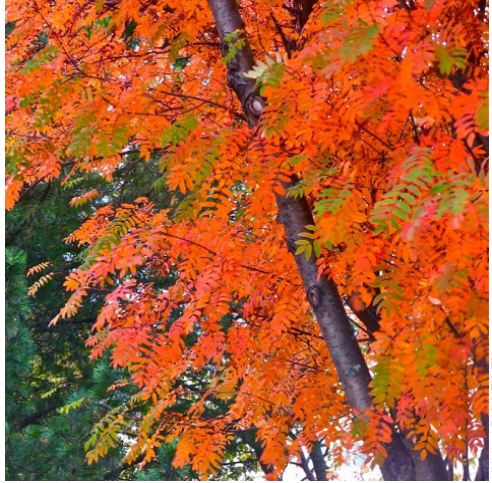
Puiden lehdet todellakin punastuvat ja kellastuvat aikataulun tai pikemminkin auringonlaskutaulukon mukaan. Luonto valmistautuu talveen eri tavoin karaistustumalla. Yksi Pohjolan kasvien keino on tallentaa säästönsä pahan päivän varalle kuin pankkiin: ne hajottavat lehtivihreän ja varastoivat molekyylin arvokkaimmat osat kasvin maanalaisiin osiin. Siellä ne säilyvät kevääseen, lehtien rakennusaineiksi. Eikä tässä kaikki – puut ja pensaat valmistavat myös omat pakkasnesteensä. Pakkasille alttiisiin solukoihin kasvi muodostaa glykolia ja muita jäätymispistettä alentavia aineita.

Karaistumisen aikataulu on perinnöllinen ominaisuus, ja aikataulu päivittyy päivän lyhenemisen mukaan. Ruska alkaa, kun lehtien klorofyllin hajottua lehdissä piilleet keltaiset ja punaiset väriaineet, ksantofyllit, karotenoidit ja antosyaanit, pääsevät esiin. Ruskan värit vahvistuvat, jos päivät ovat valoisia ja yöt kylmiä.

Kun ruska on ohi ja viimeinenkin kellastunut lehti on liihotellut oksasta, puu näyttää kuolleelta mutta onkin suojautunut talven varalle ja on valmis kevään koittaessa paljastamaan puhkeavista silmuista esiin avautuvat heleänvihreät lehtensä.

Puiden lehdet kertovat Luojan suurenmoisesta suunnittelusta, mutta myös elämästä, kuolemasta ja ylösnousemuksesta. Niistä voi opiskella biologiaa, biokemiaa, fysiikkaa ja meteorologiaa, samalla kun ne ovat tulvillaan suurta väriäitettä!

– Ari Laitinen

KUVA: ARI LAITINEN